

Cuprins

Portul înnegurat.....	5
Casa judecătorului.....	133
Maigret își face scrupule.....	239
Drama de pe strada Lopert	347
Maigret și aristocrații.....	449
Maigret și oamenii de bine.....	549
Maigret și hoțul de buzunare.....	651
Maigret și omul singur.....	767

Integrala Maigret

SIMENON

IX

Portul innegurat
Casa judecătorului
Maigret își face scrupule
Drama de pe strada Lopert
Maigret și aristocrații
Maigret și oamenii de bine
Maigret și hoțul de buzunare
Maigret și omul singur

Traducere de Nicolae Constantinescu

POLIROM
2018

— Din curte, am văzut lumină în camera surorii mele. Când am deschis ușa, Jenny cobora scara.

— Văzuse deja cadavrul?

— Da.

— N-a zis nimic?

— Poate că ar fi vorbit dacă cineva n-ar fi bătut aproape imediat la ușă. Era inspectorul dumneavoastră.

Adăugă, după o pauză:

— A mai rămas puțină cafea?

— E rece.

— Nu face nimic.

Comisarul îi turnă în ceașcă și apoi se servi și el.

Dincolo de ușă și de fereastră, viața de toate zilele continua, așa cum oamenii au organizat-o ca să se simtă în siguranță.

Acolo, între cei patru pereți, simțea o altă lume palpitând în spatele frazelor, al cuvintelor, o lume obscură și amenințătoare, în care tinăra femeie părea să se simtă în largul ei.

— L-ați iubit pe Marton? întrebă Maigret, cu jumătate de glas, aproape fără să vrea.

— Nu. Nu cred.

— Totuși, v-ați căsătorit cu el.

— Aveam douăzeci și opt de ani. Eram scîrbită de toate încercările pe care le făcusem.

— Doreați respectabilitate?

Ea nu se arătă ofensată.

— Liniște, în orice caz.

— L-ați ales pe Marton, preferîndu-l altora, pentru că era mai maleabil?

— Poate, dar fără să realizez.

— Știați deja că era aproape impotent?

— Da. Nu asta căutam.

— La început, ați fost fericită cu el?

— E mult spus. Ne înțelegeam destul de bine.

— Pentru că făcea ce doreați?

Ea se prefăcu a nu observa agresivitatea care vibra în vocea comisarului, nici felul în care o privea.

— Nu mi-am pus întrebarea asta.

Nimic n-o descumpănea; totuși, începea să pară abătută.

— Când l-ați întâlnit pe Harris sau, dacă preferați, pe Maurice Schwob, l-ați iubit?

Ea se gîndi, cu un fel de onestitate, ca și cum ar fi vrut să fie foarte precisă.

— Folosiți din nou cuvîntul ăsta. Maurice putea să-mi schimbe situația; în plus, niciodată n-am considerat că locul meu era la teigheaua unui mare magazin.

— V-a devenit imediat amant?

— Depinde de ce înțelegeți prin imediat. În cîteva zile, dacă-mi amintesc bine. A fost un lucru căruia nu i-am dat importanță nici unul dintre noi.

— Relațiile erau stabilite mai curînd pe planul afacerilor?

— Dacă vreți. Știu că, dintre două ipoteze, o veți alege pe cea mai degradantă. Aș zice mai curînd că eu și Maurice am simțit că sîntem de același soi...

— Pentru că aveți aceleași ambiții. Nu v-a trecut niciodată prin minte să divorțați ca să vă căsătoriți cu el?

— La ce bun? E însurat cu o femeie mai în vîrstă decît el, care e bogată. Datorită ei a putut să pună pe picioare afacerea cu magazinul de pe strada Saint-Honoré. Pentru restul...

Dădea de înțeles că restul avea așa puțină importanță!

— Cînd ați început să bănuiți că soțul nu mai judecă normal? Pentru că ați avut această impresie, nu-i așa?

— Nu e vorba de o impresie, ci de certitudine. Am știut de la început că nu era ca toți ceilalți. Avea perioade de exaltare, în care vorbea despre munca lui ca un om de geniu, și altele în care se plîngea că era doar un ratat de care rideau toți.

— Inclusiv dumneavoastră?

— Bineînțeles. Cred că întotdeauna se întîmplă așa. În perioadele de cădere, era posomorît, temător, mă privea bănuitor, ca apoi, brusc, cînd mă așteptam mai puțin, să izbucnească în reproșuri. Alteori, din contră, folosea insinuări.

— Nu v-ați gîndit să-l părăsiți din cauza asta?

— Cred că mi-a fost milă de el. Era nefericit. Cînd sora mea a venit din Statele Unite, îndoliată, făcînd pe văduva neconsolată, la început el a tot făcut mutre. Îi erau deranjate obiceiurile și nu putea s-o ierte pentru asta; treceau zile întregi fără să-i adreseze vreo vorbă. Mă întreb și acum prin ce l-a îmbunat. Cred că a reușit făcînd pe ființa nenorocită. În felul ăsta, avea la degetul mic pe cineva mai slab decît el. Cel puțin așa credea. Înțelegeți? Cu sora mea, avea impresia că era bărbat adevărat, o ființă puternică, superioară...

— Și nici atunci nu v-a venit ideea să divorțați, ca să le lăsați terenul liber?

— Ar fi fost nefericiți împreună, pentru că sora mea, în realitate, nu e deloc o marionetă, dimpotrivă.

— O detestați?

— N-am ținut niciodată una la alta.

— Atunci, de ce ați mai primit-o în casă?

— Pentru că așa era firesc.

Maigret simțea o greutate pe umeri și un gust amar în gură – intuia că toate acestea erau adevărate.

Viața în locuința din Avenue de Châtillon se petrecea într-adevăr în atmosfera descrisă în câteva fraze de doamna Marton și-și putea imagina serile petrecute de cei trei acolo, aproape fără să schimbe o vorbă, fiecare rămânând izolat în ura lui.

— Ce ați sperat? Că nu va dura mult?

— Am fost la un medic.

— La Steiner?

— Nu, la altul. I-am povestit tot.

— Și nu v-a sfătuit să cereți internarea soțului?

— M-a sfătuit să aștept, spunându-mi că simptomele nu erau încă destul de precise, că o criză mai violentă se va produce în curînd...

— Astfel încît, tocmai pentru că vă așteptați la această criză, crați foarte atentă?

Femeia ridică ușor din umeri.

— Am răspuns la toate întrebările? rosti ea, după o clipă de tăcere.

Maigret căuta, nu găsea ce s-o mai întrebe, pentru că nu mai rămăseseră puncte nelămurite.

— Cînd v-ați oprit pe scară și v-ați văzut soțul jos, n-ați fost tentată să-i veniți în ajutor?

— Nu știam dacă mai avea destulă energie ca să apuce revolverul...

— Sînteți convinsă că sora știa tot ce mi-ați spus?

Ea îl privi fără să răspundă.

La ce bun să continue? I-ar fi plăcut s-o facă să se contrazică, i-ar fi plăcut s-o acuze. Însă nu putea s-o prindă cu nimic. Dar nici nu părea că ascunde ceva.

— Presupun, murmură el, lansînd o ultimă săgeată, că n-ați avut niciodată intenția să scăpați de soțul dumneavoastră?

— Omorîndu-l?

Tînăra femeie marca deosebirea între a omorî un om și a-l interna la spitalul de nebuni.

El încuviință, iar ea răspunse cu simplitate:

— Dacă ar fi trebuit să-lucid, n-aș fi lăsat nimic la voia întâmplării și n-aș mai fi fost aici.

Și asta era adevărat. Femeia din fața lui era în stare să comită o crimă perfectă.

Din păcate, nu-l omorîse pe Marton și, după ce își aprinse din nou pipa, privind-o cu ranchiună, Maigret se ridică greoi, cu corpul și mintea neputincioase, și se îndreptă spre ușa care dădea spre biroul inspectorilor.

— Cereți legătura cu numărul 17, Avenue de Châtillon. Loja portăresei... Janvier e în casa din fundul curții. Vreau să vorbesc cu el la telefon...

Se întoarse la locul lui și, în timp ce comisarul aștepta, ea își dădu cu puțină pudră pe față, așa cum ar fi făcut în pauza de la teatru. În sfârșit, sună telefonul.

— Janvier?... Aș vrea să te întorci în casă, fără să închizi, și să examinezi atent o tavă care se găsește probabil în bucătărie...

Se întoarse spre Gisèle Marton.

— O tavă rotundă sau pătrată?

— O tavă dreptunghiulară din lemn.

— O tavă dreptunghiulară din lemn, destul de mare pentru trei cești și trei farfurioare... Vreau să știu dacă are vreo urmă oarecare, o zgîrietură, orice semn care să-ți permită să știi dacă așezi tava într-un sens sau în altul... Înțelegi ce vreau să spun?... O clipă... Experții mai sînt acolo?... Bun!... Cere-le să se ocupe de un flacon cu praf albicios din dulapul cu măhuri... Să ia amprentele...

Janvier putu să răspundă imediat la a doua întrebare.

— Nu prezintă amprente. L-au studiat deja. Flaconul a fost șters cu o cîrpă umedă, puțin unsuroasă, probabil o cîrpă de spălat vase.

— Au sosit cei de la Parchet?

— Da. Judecătorul de instrucție e cam supărat.

— Pentru că nu l-am așteptat?

— Mai ales pentru că le-ați ridicat pe cele două femei.

— Spune-i că, atunci cînd voi ajunge în biroul lui, cazul va fi probabil rezolvat. Ce judecător e?

— Comélieau.

Cei doi bărbați nu se puteau suferi.

— Du-te repede să vezi tava. Aștept la telefon.

Auzi însă vocea lui Gisèle Marton, căreia nu-i mai acorda atenție.

— Dacă m-ați fi întrebat, v-aș fi spus eu. Există un semn. N-a fost făcut intenționat. Lacul de pe tavă a format o bășică pe o latură mică a dreptunghiului.

Într-adevăr, după câteva clipe, Janvier îi spunea, gîfîind puțin:

— E o umflătură în lac.

— Mulțumesc. Altceva?

— În buzunarul lui Marton s-a găsit o bucată de hîrtie mototolită, în care a fost fosfură de zinc.

— Știu.

Nu știa că hîrtia ar fi fost în buzunarul mortului, ci că va fi găsită undeva în încăpere.

Închise.

— Cînd v-ați văzut soțul ducîndu-se în bucătărie, ați bănuț ce va face, nu-i așa? Pentru asta ați schimbat locul ceștilor?

— Le schimbam de fiecare dată cînd aveam ocazia.

— I se întîmpla și lui să le schimbe?

— Exact. Numai că ieri-seară n-a putut, pentru că nu mi-am luat ochii de la tavă.

Și el avea acasă o tavă din lemn, dar placată cu argint, un cadou de nuntă. Ceașca lui Maigret și cea a soției erau la fel, numai că a comisarului avea o fisură foarte fină.

Așa, nu se înșelau niciodată. Cînd doamna Maigret punea tava pe mîsuță, lingă fotoliul soțului, acesta era sigur că ceașca lui era așezată spre el, la îndemînă.

Se ridică din nou. Doamna Marton îl urmări cu privirea, curioasă, dar fără urmă de teamă.

— Lucas, vino, te rog, o clipă! Găsește un birou gol, oricare, și du-te acolo cu ea. Stai pînă te chem. Și anunță să-mi fie adusă cumnata.

Doamna Marton îl urmă pe inspector fără să-i pună vreo întrebare comisarului. Acesta, după ce rămase singur, deschise dulapul, luă sticla de coniac pe care o ținea acolo mai puțin pentru el și mai mult pentru unii „clienți” care aveau uneori nevoie de un întăritor, și-și turnă puțin pe fundul paharului de apă.

Cînd auzi bătăi în ușă, tocmai închidea dulapul și avu timp doar să-și șteargă buzele.

— Intră!

În birou păși Jenny, care avea fața palidă, umflată, cu ochii înroșiți de plîns.

— Luați loc.

Scaunul ocupat de sora ei era cald încă. Jenny se uita în jur, derutată că se afla singură cu comisarul.

El rămase în picioare, plimbându-se prin birou, neștiind cum să înceapă. Într-un final, se opri în fața ei și întrebă:

— Ce avocat alegeți?

Ea ridică brusc capul, cu ochii măriți și umezi. Buzele i se mișcau, dar nu reușea să vorbească.

— Prefer să vă interoghez în prezența avocatului, ca să nu aveți impresia că am procedat neloial.

Ea reuși să bîgăie, cu lacrimi pe obraji:

— Nu cunosc nici un avocat.

Comisarul luă din bibliotecă un anuar al Baroului și i-l întinse.

— Alegeți din această listă.

Ea clătină din cap.

— La ce bun?

Ar fi preferat tare mult să fie cealaltă!

— Recunoașteți?

Ea făcu semn că da, își căută batista în geantă, își șterse nasul fără cochetărie, făcîndu-l și mai roșu decît era.

— Recunoașteți că ați vrut să vă otrăviți sora?

Atunci ea izbucni în hohote.

— Nu mai știu... Nu mă torturați... Vreau să se termine totul cît mai repede...

Scuturată de suspine, femeia nu se gîndea să-și ascundă fața udă de lacrimi.

— Vă iubeați cumnatul?

— Nu știu. Nu mai știu. Presupun că da...

Ochii ei implorau.

— Grăbiți formalitățile, domnule comisar!... Nu mai suport...

Și acum, că știa, el n-o mai luă pe ocolite. Ba chiar i se întîmplă, în treacăt, să-i atingă cu mîna umărul tinerei femei, ca și cum ar fi înțeles că avea nevoie de cineva aproape.

— V-ați dat seama că Xavier nu era un om ca toți ceilalți?

Aprobă din cap, apoi clătină. Se lupta cu probleme prea complicate. În sfîrșit, izbucni:

— Ea nu-l înțelegea și-l înnebunea!

— Intenționat?

— Nu știu. El avea nevoie...

Cuvintele îi veneau cu greu.